

що в остаточному підсумку сприяє їхній соціокультурній активності.

2. Процес соціалізації студентів стає більш ефективним, завдяки використанню активних методів музично-естетичного розвитку і підвищення рівня їхньої музичної культури.

3. Принципово важливе значення у процесі соціалізації студентів має формування у них необхідних професійно-особистісних якостей педагога-музиканта, розвиток соціальної мотивації до суспільно-корисної соціокультурної діяльності.

4. Ефективність соціалізації студентів засобами музичного мистецтва залежить від взаємодії навчального закладу з іншими соціальними інститутами, результативності навчально-виховного процесу, активізації соціально-корисної діяльності й організованого дозвілля студентів.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Арчажнікова Л.Г. Теоретические основы профессионально-педагогической подготовки учителя музыки: / Л.Г.Арчажнікова: Автореф. дис. доктора пед. наук. – М., 1986. – 25 с.
2. Дряпіка В.І. Орієнтації студентської молоді на цінності музичної культури (соціально-педагогічний аспект) / В.І.Дряпіка. – К.– Кіровоград, 1997. – 406 с.

3. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. / А.Н.Леонтьев. – М., 1975. – 239 с.
4. Платонов К.К. Психология / К.К.Платонов. – М., 1997. – 320 с.
5. Теплов Б.М. Психология музыкальных способностей / Б. М. Теплов. – М.–Л., 1947. – 157 с.
6. Тельчарова Р.А. Музыка и культура / Р.А.Тельчарова. – М.: Знание, 1986. – 55 с.

BIBLIOGRAFIYA

1. Archazhnikova L.G. Teoreticheskiye osnovy professional'no-pedagogicheskoy podgotovki uchitelya muzy'ki: Avtoref. dis. doktora ped. Nauk. – М, 1986. – 25 s.
2. Dryapika V.I. Oriyentatsiyi students'koyi molodi na tsinnosti muzy'chnoyi kul'tury (sotsial'no-pedagogichny'i aspect). Kirovograd, 1997. – 406 s.
3. Leont'ev A.N. Deyatek'nost'. Soznaniye. Lichnost'. – М, 1975. – 239 s.
4. Platonov K.K. Psihologiya. – М, 1997. – 320 s.
5. Teplov B.M. Psihologiya muzy'kal'ny'h sposobnostej. М–Л, 1947. – 157 s.
6. Tel'charova R.A. Muzy'ra I kul'tura. – М, Znaniye, 1986. – 55 s.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА:

Негребецька Ольга Миколаївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри музично-теоретичних та інструментальних дисциплін Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: музичне мистецтво і процес соціалізації студентства.

УДК 37.035.3

МЕТОД ПРОЕКТІВ У ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ ХУДОЖНЬОЇ ОБРОБКИ МАТЕРІАЛІВ

Олександр ОМЕЛЬЧУК (Кременець), Валерій ШАБАГА (Тишківці)

Постановка проблеми. Художня обробка матеріалів є важливим напрямом варіативної складової й окремою спеціалізацією профільного навчання в загальноосвітній школі. Адже відповідно до нормативних документів, що регламентують загальну середню освіту, старша школа у сучасному освітньому просторі має функціонувати як профільна. У структурі її діяльності одним із напрямів профілізації визначено технологічний, провідним завдання якого є створення умов для максимальної реалізації технологічних нахилів і здібностей старшокласників у контексті професійного самовизначення з орієнтацією на вивчення предметів і курсів за вибором технологічного спрямування.

Виконання цього завдання повинно забезпечуватися, насамперед, оновленням змісту й використанням сучасних методів підготовки майбутнього вчителя технології з метою підвищення рівня його готовності до професійної діяльності в умовах профільного навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Крім того, на необхідність удосконалення підготовки майбутніх учителів технології до профільного навчання вказується у багатьох працях учених у цій галузі педагогічної науки, зокрема в дослідженнях О. Радченка [8, с. 24], А. Цини [13, с. 17], С. Ткачука [12, с. 5] та інших.

Однак наведений перелік показує, що, незважаючи на значну кількість досліджень з проблем вузівської підготовки майбутнього вчителя технології, формуванню його готовності до профільного навчання учнів художньої обробки матеріалів в основній школі не надається належної уваги. На це вказують і результати аналізу навчальних планів, програм навчальних закладів, які здійснюють підготовку вчителів технологій. Так, вузівською підготовкою інколи не передбачені навіть спецкурси чи факультативи з варіативних програм, у тому числі і з «Художньої обробки матеріалів» для різних типів шкіл.

Важливо з метою усунення суперечності між вузівською підготовкою і шкільною практикою

реалізації профільного навчання учнів художньої обробки матеріалів необхідно шукати нові шляхи й методи удосконалення професійної готовності майбутніх учителів технології. Керуючись ними можна будувати теорію і вдосконалювати практику підготовки майбутніх учителів технологій для роботи в системі профільної освіти старшокласників. Одним із таких методів удосконалення готовності майбутніх учителів технологій до профільного навчання учнів художньої обробки матеріалів вважаємо метод проектів.

Мета статті – висвітлити необхідність використання методу проектів у підготовці майбутніх учителів технологій до профільного навчання учнів з художньої обробки матеріалів та сформулювати характерні риси, властиві методу творчих навчальних проектів.

Виклад основного матеріалу. Майбутній вчитель повинен бути готовим до реалізації профільного навчання як на теоретичному, так і на методичному рівні. Йому не просто виконати вищевказані завдання, оскільки відсутні відповідні підручники та методичні посібники з профільного навчання спеціалізації «Художня обробка матеріалів».

У педагогічних закладах викладання дисципліни «Практикум з художньої обробки матеріалів» зорієнтована переважно на планування й технологічну послідовність трудових операцій, передбачає чітко регламентований виконавський підхід до реалізації трудових завдань.

На нашу думку, характерною і важливою особливістю занять з практикуму «Художня обробка матеріалів» є те, що саме на цих заняттях студенти мають змогу не тільки застосовувати творчі здібності під час виконання поставлених завдань, але і розвивати їх за допомогою творчих проектів з кінцевим результатом – виробом. І реалізовувати безпосередньо під час профільного навчання учнів «Художньої обробки матеріалів».

На початку XXI ст. вітчизняними педагогами (О. Коберник [1, с. 6], В. Сидоренко [9, с. 19], А. Терещук [11, с. 12], й ін.) була актуалізована проблема щодо необхідності широкого впровадження методу проектного навчання в середній і вищій школі. На їхню думку, ця робота повинна задовольняти такі вимоги: 1) виконання має здійснюватися на певному обсязі теоретичних знань; 2) строки виконання проектів залежать від змісту цілей і завдань, тому можуть тривати від декількох тижнів до року; при довгостроковому виконанні проекту намічаються етапи його виконання з конкретними результатами роботи на кожному з них; 3) творче завдання може бути представлене у вигляді розробки та виготовлення якого-небудь робочого зразка, наочного демонстраційного приладдя, макета або експоната

тощо; 4) учень, студент робить короткий опис пристрою, призначення, принципу дії, додаючи креслення, схеми, ескізи тощо.

У дослідженні будемо притримуватися визначення методу проектів як системи навчання, гнучкої моделі організації навчального процесу, орієнтованої на самореалізацію особистості учня шляхом розвитку його інтелектуальних і фізичних можливостей, вольових якостей та творчих здібностей у процесі створення під контролем учителя нових товарів і послуг, що мають суб'єктивну або об'єктивну новизну та практичну значущість [4, с. 38].

Крім цього, у контексті профільного навчання старшокласників художньої обробки матеріалів, нам імпонує визначення творчої проектної діяльності, запропоноване Л. Оршанським, як «особистісно орієнтованої педагогічної технології, що передбачає розроблення конструкції, форми і декору, технологію виготовлення і реалізацію об'єкта проектування (декоративно-ужиткового виробу)» [7, с. 214].

Основними вимогами до творчого проекту є: технологічність, економічність, безпечність, ергономічність, системність, посиленість, естетичність, практична значущість. Учені-дидакти та вчителі-практики рекомендують чергувати індивідуальні і колективні (групові) творчі навчальні проекти. Робота над проектом повинна містити в собі складання обґрунтованого плану дій, що формується й уточнюється впродовж усього періоду виконання проекту. У тематиці проектних завдань мають враховуватися індивідуальні особливості пізнавальної діяльності учнів, а для старшокласників – особливості кваліфікованих характеристик майбутнього фахівця, що покладені в основу профільного навчання.

Система творчих навчальних проектів будується за принципом ускладнення: 1) поступове ускладнення вимог, що пропонуються для розв'язання проблеми (врахування значної кількості взаємодіючих чинників); 2) поступове усвідомлення особистих здібностей у галузі проектно-технологічної діяльності [6, с. 407].

Творча проектна діяльність дозволяє перебороти одну з існуючих суперечностей традиційного навчання, яка звучить так: «Навчити всіх однаково успішно одному й тому ж неможливо» [2, с. 134].

Натомість, дослідження Н. Матяш показало, що «творча проектна діяльність уможливує активізацію пізнавальної мотивації й інтелектуальної ініціативи всіх без винятку школярів незалежно від рівня їхньої успішності» [5, с. 258]. Крім цього, проектна діяльність знижує рівень тривожності, сприяючи збереженню і

зміцненню здоров'я школярів. Цьому свідчать результати дослідження у школах, де впроваджені проектний метод навчання: абсолютно здорові діти в таких школах становлять 70 – 78 % від загального числа учнів [10, с. 150].

Отже, використання методу творчих проєктів у профільному навчанні дозволяє реалізувати діяльнісний та особистісно-орієнтовані підходи у навчанні, застосувати знання й вміння, отримані старшокласниками при вивченні різних шкільних предметів на різних етапах навчання, інтегрувати їх у процесі роботи над проєктом. Це забезпечує позитивну мотивацію та диференціацію у профільному навчанні, активізує самостійну творчу діяльність старшокласників при виконанні індивідуальних і групових творчих проєктів.

У контексті дослідження, з одного боку, саме творча проєктна діяльність найхарактерніша для галузі художнього оброблення матеріалів, а з іншого – метод творчих навчальних проєктів важливий також і для професійного самовизначення старшокласників. Крім цього, творча проєктна діяльність, зазвичай, пов'язана з роботою у колективі, тому сприяє розвитку таких важливих якостей, як здатність діяти спільно з іншими, враховувати позиції й інтереси партнерів, вступати в комунікацію, розуміти і бути зрозумілими для інших. Ці здібності нині розглядаються як важливі компоненти освітніх результатів, необхідних для майбутньої професійної діяльності.

Сформулюємо характерні риси, властиві, на наш погляд, методу творчих навчальних проєктів:

1. **Результативність.** Метод творчих навчальних проєктів завжди передбачає орієнтацію на конкретний результат, отриманий при розв'язанні тієї чи іншої практично або теоретично значущої проблеми. Результат досягається у процесі проєктної діяльності, що й становить основу проєктного методу. Застосування методу творчих навчальних проєктів, особливо в дослідженнях закордонних педагогів, тлумачиться як навчання, зорієнтоване на проєкт, під яким розуміється саме результат. Результат проєктування можна побачити, осмислити, використати у подальшій реальній діяльності.

2. **Міжпредметність.** Будь-який проєкт передбачає використання інформаційної бази, методів і засобів декількох предметних галузей. Це зумовлено результативністю проєктного методу, оскільки найчастіше для одержання практично (або теоретично) значущого результату, необхідно використати декілька предметних галузей. Навіть, коли проєкт зорієнтований на одну предметну галузь (наприклад, монопроєкт), однаково неминуче використання знань й інших галузей.

3. **Проблемність.** Одна з необхідних умов для використання методу проєктів – наявність проблеми, яку необхідно розв'язати. Результат, на який спрямований проєкт, окреслює шлях розв'язання поставленої проблеми. У розв'язанні проблеми має бути особисто зацікавлений кожен учасник проєкту, як вчитель технологій, так і його учні.

4. **Самостійність.** Більшість авторів сходяться в думці, що самостійна діяльність школярів – невід'ємна складова проєктного методу. Свобода в усвідомленні й аналізі проблеми, виборі способів її розв'язання – необхідні умови для повноцінного навчального проєктування.

5. **Двоплановість.** Використання методу творчих навчальних проєктів передбачає його розгляд у двох площинах, одна з яких – це діяльність, спрямована на досягнення результату проєктування, інша – розв'язання навчально-виховних і розвивальних завдань у процесі цієї діяльності. Для учнів визначальною завжди є проєктна діяльність, а знання, уміння та навички, які повинні сформуватися і розвинутися у результаті проєктування, для них лише засіб реалізації проєкту. Для вчителя технологій ситуація зворотна: оволодіння учнями навчальним матеріалом виходить на передній план, а саме проєктування – розглядається як засіб навчання. Використання двоплановості проєктного методу передбачає наявність відповідної підготовки вчителя, котрий має чітко уявляти, які знання будуть актуальними на кожному з етапів проєктування, щоб забезпечити їхню своєчасну передачу.

Навчання з використанням методу творчих навчальних проєктів може бути зреалізоване на різних рівнях: *перший* – проблемний виклад процесу виконання проєкту, при якому вчитель буде своє повідомлення у формі відтворення логіки виділення проблеми із заданої проблемної ситуації; пошуку та висунування ідей, гіпотез, їхнє обґрунтування і перевірки, а також оцінювання отриманих результатів; *другий* – виконання старшокласниками проєкту під керівництвом педагога, коли ним поставлені орієнтири щодо виконання обраного за їхнім бажанням проєкту у вигляді узагальнених проблемних завдань; тоді кожен конкретну дію учні будуватимуть самостійно, але загальний напрям творчого пошуку буде контрольований і за необхідності відкоригований; *третій* – самостійне виконання учнями навчального творчого проєкту; на цьому рівні учнями моделюється художньо-проєктна і технологічна діяльність фахівців обраного профілю щодо розв'язання професійних завдань.

Висновки. Підготовка вчителя технології до профільного навчання учнів художніх обробок матеріалів повинна передбачати засвоєння знань та умінь, змісту предмета на вищому,

професійному рівні на основі вивчення відповідних курсів, спеціалізацій та здійснюватися з використанням методу творчих проектів. Зазначені рівні реалізації методу творчих навчальних проектів відповідають специфіці творчого процесу із засвоєння способів наукового й практичного пошуку нових, оригінальних рішень. В умовах педагогічної взаємодії вчитель технологій перетворюється на досвідченого організатора та консультанта проектно-технологічної діяльності старшокласників.

Пріоритетом подальшого дослідження є відбір інших інноваційних методів, засобів і форм організації творчої технологічної діяльності, що сприяють реалізації підготовки майбутніх учителів технологій до профільного навчання старшокласників художньої обробки матеріалів.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Коберник О. М. Методика трудового навчання: проектно-технологічний підхід: навч. посіб. / За ред. О. М. Коберника, В. К. Сидоренка. – Умань: СПД Жовтий, 2008. – 216 с.
2. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность / А. Н. Леонтьев. – М.: Изд-во МГУ, 1977. – 304 с.
3. Липова Л. Особливості навчальної діяльності в профільному класі / Л. Липова, Л. Морозова, І. Філоненко // Шлях освіти. – 2006. – № 1. – С. 35–41.
4. Матяш Н. В. Проектный метод обучения в системе технологического образования // Н. В. Матяш / Педагогика. – 2000. – № 4. – С. 38–43.
5. Матяш Н. В. Психология проектной деятельности школьников в условиях проектного образования / Под ред. В. В. Рубцова. – Мозырь: РИФ «Белый ветер», 2000. – 286 с.
6. Оршанський Л. В. Проектно-технологічна діяльність студентів у процесі виготовлення декоративно-ужиткових виробів та критерії її оцінювання / Л. В. Оршанський // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. праць. – К.: Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2005. – Вип. 7. – С. 406–412.
7. Оршанський Л. В. Художньо-трудова підготовка майбутніх учителів трудового навчання: монографія / Леонід Володимирович Оршанський. – Дрогобич Швидко Друк, 2008. – 278 с.
8. Радченко О. А. Мета і завдання профільного трудового навчання в старшій школі / О. А. Радченко // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2010. – № 1. – С. 24–27.
9. Сидоренко В. К. Проектна методика як основа реалізації особистісно орієнтованого навчання / В. К. Сидоренко // Молодь і ринок. – 2004. – № 1. – С. 19–24.
10. Симоненко В. Д. Технологическое образование школьников: теоретико-методологические аспекты / В. Д. Симоненко, М. В. Ретивых, Н. В. Матяш. – Брянск: Изд. БГПУ, 1999. – 230 с.
11. Терещук А. І. Методика організації проектно-технологічної діяльності старшокласників з технологій: метод. посіб. для вчителів, навч. прогр., варіат. модулі / А. І. Терещук, С. М. Дятленко. – К.: Літера ЛТД, 2010. – 128 с.
12. Ткачук С. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх вчителів освітньої галузі «Технологія»

до викладання художніх ремесел в основній школі / С. Ткачук // Наукові записки Тернопільського нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Педагогіка, 2007. – № 8. – С. 55–61.

13. Цина А. Організація технологічної освіти в умовах профільної школи / А. Цина // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2010. – № 3. – С. 17–20.

BIBLIORAFIA

1. Kobernyk O. M. Metodyka trudovoho navchannia: projektno-tekhnolohichniy pidkhd: navch. posib. – Uman: SPD Zhovtyi, 2008. – 216 s.
2. Leontev A. N. Deiatelnost. Soznanye. Lychnost. – Moskva, Yzd-vo MHU, 1977. – 304 s.
3. Lypova L. Osoblyvosti navchalnoi diialnosti v profilnomu klasi // Shliakh osvity. – 2006. – № 1. – S. 35–41.
4. Matyash N. V. Proektniy metod obucheniya v sisteme tekhnologicheskogo obrazovaniya // Pedagogika. – 2000. – № 4. – S. 38–43.
5. Matyash N. V. Psihologiya proektnoy deyatelnosti shkolnikov v usloviyah proektnogo obrazovaniya. – Mozyr: RIF «Belyiy veter», 2000. – 286 s.
6. Orshanskyi L. V. Proektno-tekhnolohichna diialnist studentiv u protsesi vyhotovlennia dekoratyvno-uzhytkovykh vyrobiv ta kryterii yii otsiniuvannia. Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia u pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy zbirnyk naukovykh prats. – 2005. – Vinnytsya. – Volume 7. – S. 406–412.
7. Orshanskyi L. V. Khudozhno-trudova pidhotovka maibutnikh uchyteliv trudovoho navchannia: monohrafiia. – Drohobych: Shvydko Druk, 2008. – 278 s.
8. Radchenko O. A. Meta i zavdannia profilnoho trudovoho navchannia v starshii shkoli // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2010. – № 1. – С. 24–27.
9. Sydorenko V. K. Proektna metodyka yak osnova realizatsii osobystisno oriyentovanoho navchannia // Molod i rynek. – 2004. – № 1. – С. 19–24.
10. Symonenko V. D. Tekhnolohicheskoe obrazovanye shkolnykov: teoretyko-metodolohicheskye aspekty. – Briansk: Yzd. BHPU, 1999. – 230 s.
11. Tereshchuk A. I. Metodyka orhanizatsii proektnoi diialnosti starshoklasnykiv z tekhnolohii: metod. posib. dlia vchyteliv, navch. progr., variat. moduli. – Kyiv: Litera LTD, 2010. – 128 s.
12. Tkachuk S. Orhanizatsiino-pedahohichni umovy pidhotovky maibutnikh vchyteliv osvitnoi haluzi «Tekhnolohiia» do vykladannia khudozhnikh remesel v osnovnii shkoli // Naukovi zapysky Ternopilskoho nats. ped. un-tu im. V. Hnatiuka, 2007. – № 8. – С. 55–61.
13. Tsyna A. Orhanizatsiia tekhnolohichnoi osvity v umovakh profilnoi shkoly // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2010. – № 3. – С. 17–20.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Омельчук Олександр Васильович – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії та методики технологічної освіти та інформатики Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Наукові інтереси: підготовка майбутніх учителів технологій до профільного навчання учнів.

Шабага Валерій Богданович – вчитель трудового навчання Тишківського НВК Городенківського району Івано-Франківської області.

Наукові інтереси: реалізація проектно-технологічного підходу у навчанні учнів.

УДК 37+378.6 + 371.2

ВКЛАД ВОЛОДИМИРА ЗАУЗЕ У РОЗВИТОК ГРАФІЧНИХ ВИДІВ МИСТЕЦТВА НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

Ольга ПУНГІНА (Кіровоград)

Постановка проблеми. У 20-і роки, у зв'язку із зростаючим значенням графічних видів мистецтва на Півдні України в Одеському художньому інституті (ОХІ) створюється графічна майстерня, до викладання запрошують видатних художників таких як, Володимир Хрестіанович Заузе. Своїм завданням факультет мав зблизити та з'єднати графіку з технічним виробництвом, випускати не тільки художника-графіка, але і техніка, що знає і розуміє усі технічні засоби виробництва.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблему становлення та розвитку графічних видів мистецтва на Півдні України, зокрема вклад видатного художника Володимира Хрестіановича Заузе піднімали та досліджували свого часу Е. Давидова, М. Котляр, Т. Яворська та інші.

Виклад основного матеріалу. Видатні досягнення станкової гравюри XIX ст., пов'язані з іменами Т. Шевченка, Л. Жемчужникова, І. Шишкіна, В. Мате, підготували ґрунт для її подальшого збагачення і художнього вдосконалення. Цей процес певною мірою був обумовлений і технічним прогресом друкарської справи: наприкінці XIX ст. репродукційна гравюра починає занепадати, її поступово замінює більш зручний і точний спосіб фотодруку. Таким чином, художники все частіше відходять від роботи з відтворення чужих картин, і зосереджуються на створенні своїх власних гравюр.

Графіка стає все більш поширеним видом образотворчого мистецтва, завойовуючи рівноправне місце поруч з живописом. В силу своїх особливостей вона повніше відповідає новим вимогам часу. Гострота і оперативність, широкий діапазон соціального впливу сприяють її популярності. В графічному мистецтві, котре збагачується технічно (виникає літографія, активно урізноманітнюється офорт), виділяються такі різновиди, як сатирична графіка та плакат. Активно розвивається жанрова структура графіки, в якій поряд із сюжетними творами, звичними портретами й пейзажами з'являються історичні композиції та картини-панно.

На початку століття спостерігається певна відсталість гравірувального мистецтва. Чудові традиції офорта не знаходять собі гідних продовжувачів. Аналізуючи історію української графіки, ми бачимо, що у переджовтневий час В. Заузе був майже єдиним видатним майстром станкової гравюри в Україні. «Художник дуже майстерно опанував техніку травлення ... роботи

приємно вражають смаком і витонченістю виконання» – писала критика.

Володимир Хрестіанович Заузе (1859 – 1939) народився в Петербурзі, у сім'ї професора акварельного живопису Х.Ф. Заузе. В 1863 р. сім'я Заузе переїжджає до Москви, і в 1870 р. він поступає до Строганівського училища технічного малювання. В училищі він займається на пейзажно-орнаментальному відділенні, в класі акварелі професора-академіка Ф.Ясновського. По закінченні у 1879 р. училища В.Заузе викладає малювання спочатку в Дубно, а згодом у 1881 р. переводиться до міста Миколаєва, де працює до 1885 р. викладачем малювання в реальному училищі [5, с. 7].

У 1885 році В.Заузе переїздить до Одеси. Тут на протязі багатьох років він викладає в комерційному училищі, до 1919 року, поєднуючи з педагогічною працею труд художника. Творчий шлях майстер розпочав на рубежі XIX–XX століть. На виставках Товариства південноросійських художників (ТПРХ), а також на виставках у Петербурзі, Москві, Києві він виставляв свої акварелі. У підсумку, він став членом Товариства південноросійських художників з 1893р., і одним із засновників Товариства художників імені К.Костанді.

Наприкінці 1890-х В.Заузе починає займатися офортом, цьому сприяло спілкування з одеським художником В. Кореневим і поради І. Шишкіна, під час його поїздки до Петербурга (у 1895–1896 р.). Крім безпосередніх занять гравіруванням В. Заузе у цей час уважно вивчає твори російських художників, глибоко знайомиться з мистецтвом видатних зарубіжних графіків таких як, Ф. Гойя, Ф. Ропс, Л. Цорн, Д. Уїстлер. Його ініціатива знаходить підтримку і у 1896 р. правління ТПРХ субсидує його експерименти в галузі травлення та створення офортних дощок.

На початку 1920-х В.Заузе опановує техніку випуклого офорта. Ця техніка дає змогу виконувати твори у більш декоративному стилі. Художник міг працювати в різних відомих естампних техніках, йому було цікаво знаходити їх специфічні можливості, неповторні ефекти, звучання форми, фарби, відбитка. Офорт, акватинта, суха голка, м'який лак, випуклий офорт, меццо-тінто, ліногравюра, літографія всі техніки пройшли крізь руки майстра. В. Заузе проявив себе як художник стилю модерн. Він був експериментатором не лише в галузі традиційних способів друку. Його приваблювала монотипія, як поле для нових відкриттів. «Значний інтерес